

rabiátus nyers, durván haragos, indulatos, lobbanékony, hirtelen haragú

rabulisztika körmönfont okszövés

rabulisztikus ágas-bogas, agyafürt, bonyolult, csalafinta, cseles, csavaros, csűrő-csavaró, fondorlatos, fortélyos, furfangos, körmönfont, nyakatekert, tekervényes, szörszálhasogató, szövéses (okoskodás)

racionalizál ésszerűsít, átszervez; *gyári, üzemi, hivatali átszervezés folyamán az ésszerűség és gazdaságosság elvét alkalmazza; evégett a munkaerő létszámot csökkentti*

racionális észokokon nyugvó, ésszerű, észirányos BP, okszerű; gazdaságos, szándékot szolgáló, értelmes, indokolt, józan, kifizető

radar távérzékelő, távérző(mű), országúti sebességmérő; légi v. vízi felderítő; *repülőgépek, hajók, egyéb járművek, tárgyak helyét, távolságát, sebességét meghatározó, hullámbemérő berendezés*

radiátor fűtőtest, hőszűrő, hőszóró; melegítő; hűtőmű, hűtő (gépkocsiban)

radieszteta sugárzásvizsgáló, sugárzásészlelő

radikalizmus mélyreható, gyökeres, megalkuvást nem tűrő megoldásokra való törekvés

radikális alapvető, alapos, gyökeres, elszánt, kemény, harcos, szélső, szélsőséges (magatartás, párt); *régivel gyökeresen szakító, ellentmondást nem tűrő, megalkuvást nem ismerő*

radioaktivitás hasadó anyag sugárzás; egyes elemek *atommagvának* kisugárzással járó természetes bomlása

radioaktív atomkisugárzásos, sugárzó

radiológia sugárzástan; *atomkisugárzások tudománya, műszaki és orvosi felhasználása*

radírgumi törlő ruggyanta

radíroz kitöröl, eltüntet

rafinált választékos ízlésű; agyafürt, kitanult, furfangos, ravasz

ragu mártásos húsvagdalék

rakéta repülő test, tűzijáték lövedéke, (kígyó) röppentyű, tűzkígyó, világító jelzőlövedék; földűrgép, űrhajó; hatás-ellenhatás elvén épült, lökhajtásos szerkezet

rali gépkocsiverseny, gyorsasági terepverseny

ramazúri ném hangos felfordulás, zűrzavar; zajos mulatozás

randevú légyott, találka, találkozó

rapid gyors, sebes, nyílsebes, mozgékony, fürge, élénk, eleven, serény, sodró, lendületes, szilaj, iramos, rohamos

rapli rigolya, szeszély, hóbort

raport *fr* ném beszámoló, jelentés; *kat* kihallgatás

rapzodikus csapongó, szeszélyes, változékony, ingatag, szaggatott, szökellő, töredékes

raszter négyzetháló(zat), négyzetrács; *egymástól egyenlő távolságra futó és egymásra merőleges vékony vonalak hálózata üvegen, filmen v. képernyőn*

rassz fajta, emberfajta, kisebb csoport a fajon belül, fajzat, nemzet(ség), nép; *~ista* fajvédő (álláspont, elmélet, gyakorlat, intézkedések, törvények); más fajta embereket, emberfajtaikat, népeket lenéző, elítélő, megvető, gyűlölő, üldöző párt, csoport, egyén

ratifikál (országgyűlés) jóváhagy, megerősít, becikkelyez, beiktat, törvénybe iktat (vmi nemzetközi megegyezést); *~ás, ratifikáció* nemzetközi szerződés jóváhagyása, megerősítése, becikkelyezése, törvénybe iktatása (országgyűlésen)

razzia (rendőri) rajtaütés, hajsza, ellenőrzés; *vmely épület, terület váratlan átfésülése, bűnözők kézre kerítése végett*

ráció értelem, ész, józan ész, ésszerűség; ésszerű magyarázat, érv

rádió hanghíd MI, zöngér ML, hangcsatorna MA, hangsugárzó adó, távhangadó; hangláda; → frekvencia

rádiusz a kör sugara; *orv* orsócsont

ráf vasabroncs, vaspánt (keréken, hordón)

ráma keret, foglalát, szegély

ráta arány, fizetési részlet, mérték, hányad; *vmire, vkire eső rész*

reagál válaszol vmire (szóban, tettben v. viselkedésben), felel, lép a hatásra, fogékony v. érzékeny a

hatásra, viszonyoz, viszonyul, visszahat, viselkedik, hat rá, eltűr, elvisel; ~~első lap~~ első sajtóvisszhang

reagens kémszer; *vegyszer bizonyos anyagok jelenlétének és arányának meghatározására*

reakció válasz (lépés), visszahatás, divatdac ML, ellenhatás, ellenállás, ellenáramlat; ellenmozgalom, erőszak, önkény, maradiság, ósdiság; vegyi egymásra hatás; ~s divatdacú ML, haladásellenes, maradi; *az álszabadelvűek kedvelt jelzője, amivel másokat szoktak illetni*

reaktor vegyi átalakulásokra alkalmas készülék; vegyindító ML, sugárhajtómű (repülőgépé); → atomreaktor

realista gyakorlatias gondolkodású; *aki a tényleges, valós helyzetet felméri, átlátja, azt szám-baveszi, ahhoz alkalmazkodik*

realitás valóság, valóságos helyzet

realizál megvalósít, megteremt, valóra vált, létrehoz, létesít, kialakít, megtesz, megcsinál, teljesít, véghez visz, nyélbe üt, keresztül visz; pénzzé tesz, értékesít (pl. befektetést); tudatosít, tudatára ébred, rájön vmire; ~~~odik~~ létrejön, létesül, megvalósul, kialakul, testet ölt, bekövetkezik

real ~ tényleges, valóságos; természettudományokkal kapcsolatos; szóelőtag, *mely a fogalom valóságos, tárgyi, tényleges voltát jelöli*; ~~~gazdaság~~ tényleges, termelő gazdaság; *ellentétben az értéket nem termelő pénzgazdasággal*; ~~~gimnázium~~ (természet) tudományos közép fokú tanoda; ~~~érték~~ valódi, tényleges érték; *ellentétben a névleges értékkel*; (→ nominális); ~~~ia~~ levőség SzF; ~~~politika~~ a valós helyzethez alkalmazkodó állami ügyintézés; *ellentétben a főleg elvekhez ragaszkodó államvezetéshez*

realis valóságos, valós, valódi, valószerű, létező, kézzelfogható, tényleges, életszerű, életszagú, tárgybeli, tárgyi, tényszerű, anyagi, földi; méltányos (ár), elfogadható

rebellis lázadó, lázadozó, lázongó, zendülő, ellenálló, felkelő, forradalmár, pártütő, rendbontó; dacos, engedetlen, engedetlenkedő, szófogadatlan, ellenszegülő, szembeszegülő, zabolátlan, féktelen

recenzió (könyv)ismertetés, műbíráló, méltatás

recepció befogadás, felvétel (szervezetbe, társaságba), fogadtatás (műé), fogadóasztal, vendégfogadás (szállodában), betegfelvétel (kórházban); → regisztráció

recept orv vény; oldat, keverék; előírás, eljárás; ételleírás; *étel elkészítési módjának leírása*

receptor felfogó anyag, szerv; jelfogó berendezés, készülék

recesszió hanyatlás (gazdasági), összehúzóadás, visszaesés, a gazdasági kör hanyatló szakasza, a gazdasági tevékenység csökkenése

recikláció, reciklálás, recycling ang fn újrahasznosítás, újrafeldolgozás, újrafelhasználás, újra-kiaknázás

reciprok kölcsönös; fordított (érték), ellentett

recitáció, recitálás szavalt, elmondás, előadás

redukál csökkent, (le)egyszerűsít, kisebbít, összevon, kicsinyít, megrövidít, megnyírbál, lefarag, leépít, mérsékel, visszaszorít

reduktor feszültségcsökkentő, feszcsökkentő ML; nyomáscsökkentő szelep, nyomásszabályozó

referál beszámol, közöl, elmond, jelent, jelentést tesz (felettesnek), hírül ad, vmiről hírt ad, előad, előterjeszt, ismerttet, tájékoztat, tudat, tudósít, nyilvánosságra hoz

referátum jelentéstétel, beszámoló; *vmely kérdéskörnek önálló kidolgozása, ennek előadása munkaműhelyben*

referencia ajánlólevél; bizalmas tájékoztatás, értesítés vkinek a személyéről; jellel való utalás, hivatkozás; ~ ~~munka~~ bemutatkozó munka

referendum népszavazás

referens előadó (hivatalban), előterjesztő, ügyintéző, szóvivő

referenzkönyv nyitókönyv, tárkönyv

reflektál tükröz(tet), visszaver (fényt); felel, kitér, válaszol vmire; igényel vmit, számít vmire

reflektor fényszóró, fényvisszaverő

reflex ingerválasz; *élő szervezet gépies, önműködő, ösztönszerű válasza külső ingerekre*

reflexió fény- hangvisszaverődés; vmihez fűzött észrevétel, megjegyzés; elmélkedés, szemlélődés,

önmegfigyelés

reform átszervezés, átalakítás, megújulás, újítás, újjászervezés

reformatio *lat* hitmegújítás, visszaalakítás; *a 16. századi Európában polgári indíttatású mozgalom az Egyház jézusi tanításainak visszaállítására*

refraktárius, **refrakter** ingerelhetetlen; ellenálló, ellenszegülő, ujjat húzó, szembenálló, makacs-kodó, nyakaskodó, akaratoskodó, berzenkedő

refrén *fr* ismétlődő, visszatérő sorok (dal- vagy versszakasz végén); unalomig ismételt panasz, intés

regatta evezős- v. vitorlásverseny; *gurulóülékes evezőscsónak (versenyre)*

regenerál újra (ki)növeszt, pótol (elvesztett szervet, szövetet, sejtet); elhasznált anyagot feléleszt, megújít, újra felhasználhatóvá tesz; megfiatalít

regiment ezred; (had)sereg, sokaság, tömeg

regionális tájegységi, táji, körzeti, területi, vidéki, vmely országrésszel kapcsolatos

regiszter jegyzék, névsor; nyilvántartás; névmutató, tárgymutató; (könyvek szélén kivágott) ábécé-mutató; hajóosztályozás; *nyomd* soregyen; *zene* hangfekvés; *különféle fekvésű hangok hangszínbeli sajátossága*

regisztráció fogadóasztal, *ahol egy nagy összejövetel résztvevői érkezéskor bejelentkeznek; → recepció*

regisztrál bejegyezz, feljegyezz, jegyzékbe vesz, nyilvántart, rögzít, tudomásul vesz

regresszió visszaesés, visszafejlődés, visszasiklás, visszacsúszás, hanyatlás

regula szabály, szabályzat, rendszabály; fenyíték, fegyelem

reguláció szabályozás, beállítás, előírás, elrendezés, működtetés

regulátor önszabályozó; *vmely gépi berendezés önműködő szabályozó szerkezete*

rehabilitáció, **rehabilitálás** helyre-, visszaállítás; utókezelés, munkára segítség PSz; *vki becsületének, jó hírének, elvesztett testi épségének, képességeinek helyreállítása*

reinkarnáció (újra)megtestesülés, más, új alakban való megjelenés, újjászületés; *lélekvándorlásban való hit szerint*

reinvestál újra befektet, visszaforgat (nyereséget, hozamot)

rekamié *fr* fekhely, kerevet, heverő (beépített ágyneműtartó fiókkal)

rekapituláció összefoglalás, (rövid, tömör) ismétlés

reklamáció felszólamlás, kifogásolás, kárpótlási v. kártérítési igény, panasz, tiltakozás; sürgetés, siettetés, szorgalmazás

reklamál panaszt emel, siettet, sürget, szorgalmaz, számonkér, hiányol, (vissza)követel

reklám (vásárlásra ösztönző, serkentő) hirdetés, hírverés, hirdetemény, hirdetvény, hírnévszerzés MA

rekompenzál kárpótol, kártalanít; kiegyenlít, viszonzoz

rekonstruál helyreállít, helyrehoz, újjáépít; *töredékek, maradványok alapján, ezek felhasználásával újjáalkot; földész, összeállít; múltbeli eseményt, esetet emlékeiből v. adatok alapján*

rekonstrukció helyreállítás, visszahelyezés, visszaállítás, hiányzó részek kiegészítése; átszervezés, átalakítás, újjáépítés, felújítás, korszerűsítés (ipari, mezőgazdasági üzemeké); *a feltehető eredeti alak bemutatása, szemléltetése képből, szoborban eredeti v. kicsinyített másban*

rekord csúcseredmény, csúcsteljesítmény, csúcs

rekruta *ném* újonc, éppen besorozott v. beállott, kezdő katona, kiskatona

rekrutál besoroz (katonának), toboroz, újoncoz

rektifikál helyesbít, helyreigazít, helyrehoz, kijavít, tisztít

rektor egyetem (első számú) vezetője

rekviem gyászistentisztelet, halotti istentisztelet

rekvirál térítés ellenében hatóságilag igénybe vesz (főleg háború idején); összeszerez, összehar-
ácsol

relativitáselmélet viszonyításelmélet VL

relatív viszonylagos (hallás, többség), máshoz képest, máshoz viszonyítva, viszonyított, feltételes, aránylagos, vmitől függő, vmire vonatkozó; bizonytalan, ingadozó, megbízhatatlan, nehezen meghatározható; ~e aránylag, viszonylag; annyira-amennyire, többé-kevésbé

relaxáció ellazulás, elengedés, ernyedés, feszültségcsökkenés

relaxál pihen, lazít, elengedi magát, elernyed
reláció kapcsolat, összefüggés vmivel; viszony; vonatkozás, viszonylat
relevancia fontosság, jelentőség
releváns fontos, lényeges, meghatározó; tárgyhoz tartozó, arra vonatkozó
relé jelfogó; ~adó, ~állomás átjátszó-, közvetítő állomás; *távoli főállomás gyenge jeleit veszi, és más hullámhosszon felerősítve sugározza*
relief műv dombormű; *földr* domborzat
relikvium maradvány, maradványfaj; *már csak kis területen élő, kihalóban levő növény- v. állatfaj, esetleg embercsoport*; hagyaték
relikvia kegyeleti tárgy; szent tetem, szentek testi maradványa, koponyája v. más testrésze; emléktárgy, *mely egy kedves személyre, őstre, szent emberre emlékeztet*
remi (el)döntetlen játszma; főleg királyjátékban (azaz sakkban), holtverseny
reminiszcencia (szomorkás) emlék, visszaemlékezés
remittenda visszáru; *könyv- és lapterjesztőknél eladatlanul maradt példányok*
renegát áruló; hitehagyott, hitszegő, hűtlen, kétkulacos, köpönyegforgató; hazáját, övét, meggyőződését megtagadó, az ellenséghez csatlakozó személy
reneszánsz megújulás, újjászületés
renaissance fr; rinascimento ol, reneszánsz a 14-16. századi Olaszországban kezdődött irodalmi, művészeti, tudományos és társadalmi mozgalom, *mely a középkori lemondással szemben a művészetben a látványosságot hozta előtérbe, az élet szépségét hirdette, a természethez, az emberhez való visszatérést, a fejlődő polgárság és az egyén érdekeit hangoztatta*
renomé jó hírnév, köztisztelet, tekintély, megbecsülés
renonsz kártyajátszmat érvénytelenné tevő tévedés, hiba, játszmatörő
renovál megújít, felújít, kijavít, tataroz
rentábilis jövedelmező, hasznot hajtó, kifizetődő
reorganizál újjászervez, átszervez
reparál javít, rendbe hoz; orvosol, helyrehoz, kárpótlást, elégtételt nyújt
repatriál hazatelepül, visszatelepszik, visszavándorol, visszatér hazájába; hazaszállít (foglyokat, menekülteket), hazatoloncol
repertoár műsorkészlet, mutatónyvtár; *előadóművész, együttes v. színház betanult, előadásra kész számainak, színműveinek összessége*
replika csattanós, szellemes, talpraesett válasz, felelet, visszavágás; másodlat, másodpéldány mű másolata, *amit maga a művész készít v. készítését felügyeli*
representatív mutató, tiszteletet keltő, igényes, kiemelkedően előkelő, szép, látványos (külső megjelenés, személyiség); jellegzetes, jellemző; megfelelő, részleges, de az egészről mégis megközelítően igaz képet adó, átfogó (minta, vizsgálat, adatgyűjtés, felmérés); (ügyet) méltóan képviselő; képviseleti rendszeren alapuló
representáció, reprezentálás képviselet, díszkülsőség, vkinek (hivatali állásához, méltóságához illő, külsőségekhez kötött) megjelenése, ténykedése; tárgyalófél, ügyfelek, megvendégelése, megajándékozása, díszköltség PSz-
reprezentál képvisel, eljár, megvéd, védelmez, felkarol, támogat, helyettesít, pótol, beugrik; ábrázol, szemléltet, megtestesít, jelent, megjelenít, kifejez, mutat, feltüntet, jelképez
reprezentáns vminek jellegzetes képviselője; vmit kiválóan képviselő személy
reprint hasonmás (kiadás, kiadvány), változatlan utánnyomás
reprivatizált visszamagánított; *ismét magántulajdonba került, az eredeti v. más magántulajdonosnak visszaadott, eladott*
repríz fölújítás (színdarabé)
reprodukál elmond, előad, felidéz (az eredetihez híven); festményt, rajzot fényképeszeti v. nyomdai úton sokszorosít; utánoz; újraterezt, újraalkot
reprodukción sokszorosítás (rajzé, festményé, fényképe); nyomdailag készített sokszorosítvány, lenyomat, másolat, sokszorosított rajz, festmény; újratermelés; szaporodás
reputáció hírnév, jó hír, köztisztelet, tekintély, tisztesség

requiem → rekviem
respektál becsül, méltányol, tisztel, kissé fél, tart (vkitől, aki fölényben van)
respektus becsülés, tisztelet, figyelem, tapintat vki iránt
restancia hátralék, hátramaradt, el nem végzett feladat, munka
restaurant vendéglő, étterem-
restauráció, restaurálás visszaadás, helyreállítás (műemlékeké, képzőművészeti alkotásoké), új-
jáépítés, kijavítás; *vmely megdöntött államrendszer visszaállítása*
resti állomáson lévő étterem, vasúti vendéglő
restituál helyreállít, helyreigazít, visszaad, visszajuttat, visszaszolgáltat; visszaadja korábbi jogait
restitució helyreállítás, visszaállítás, rendbeszedés, visszaadás, megtérítés; *orv ~ ad-integrum-
gyógyulás*
restrikció megszorítás, korlátozás, csökkentés (kiadásoké); fenntartás, kikötés
reszkíroz (meg)kockáztat, rászán, ráfordít
retikül női kezításka, szatyor, tarsoly, erszény, tárcsa, táskas
retina ideghártya, renehártya
retirál (meg)hátrál, farol, visszavonul, visszalép, visszakozik, megfutamodik
retorika szónoklattan, a szónoki beszéd elmélete; hangzatos szónokiasság
retorzió ellenrendszabály, büntető, megtorló intézkedés, rendszabály; *gyakran idegen állammal v.
annak lakóival szemben*
retro- hátra-, vissza- (ellentétes irányba való mozgást jelölő előtag); *~grád* visszaeső, hanyatló,
haladásellenes, maradi; a régebbi állapot felé haladó, mutató; *~spektív* a múlthoz forduló,
visszanéző, vissza(felé) tekintő, az előzményeket ismertető
retusál kijavít, kiigazít, csiszol, javítgat (írásművet)
retúrjegy menettérti, oda-vissza jegy
reuma *orv* ízületi kór, csúsz, csontfájás, köszvény; *idült, gyulladósos ízületi v. izommegbetegedés*
reváns, revanche *fr* visszavágás, bosszúállás, elégtétel, (sérelemért, vereségért); *sport* visszavágó
mérkőzés
reveláció kinyilatkoztatás, megnyilatkozás; hirtelen megvilágosodás, felismerés
reverencia tisztelet(adás), hódolat; mély, tisztelgő, alázatos meghajlás
reverenda csuha; papok bokáig érő, bő felsőruhája
reverzibilis meg- v. visszafordítható, visszaállítható
revideál átnéz, felülvizsgál, ellenőriz, átértékel
revizor ellenőr, felügyelő, felülvizsgáló, vizsgáló, hites könyvvizsgáló
revízió átnézés, felülvizsgálás, ellenőrzés, átértékelés
revolver (forgó) kézfegyver, maroklőfegyver, lövér, lövérke R
revü zenéstáncos műsor (látványos, szórakoztató); szemle, folyóirat, képeslap
rezervál tartalékol, félretesz; megtakarít; fenntart (vki, vmi számára), előre lefoglal; *~t* tartózkodó,
óvatos; fenntartott, foglalt, előre lefoglalt
rezervátum kényszerlakhely, kénytelep, település PSzM; *bennszületteké É-Amerikában, Auszt-
ráliában*; természetvédelmi terület, vadaskert, vadas-védkert ML, védkert ML
rezervoár nagy tartály, medence, víz-, gáztároló, v. víz-, gázbefogadó
rezidencia magas rangú személy (államfő, pápa, nagykövet) székhelye, székvárosa, lakóhelye,
lakosztálya
rezignáció belenyugvás, beletörődés, lemondás, reményvesztettség
rezisztencia ellenállás, ellenálló képesség; érzékenység (egyes gyógyszerekre)
rezisztens ellenálló(képes), erős, szívós; nyakas, csökönnyös, makacs
rezolúció döntés, határozat, határozottság, elhatározás, elszánás, elszántság, eltökélés, eltökéltség
rezon, raison *fr* ész, értelem, józan ész, ok, okszerűség; *~ör* szócső, szóvivő (szerzője, írója a
színházban); *józan gondolkodású ember, aki a tényeket, eseményeket gondosan mérlegeli, ki-
értékeli*
rezonancia együttrezgés; *zene* ráhangzás
rezonál együtt rezeg, azonos hullámhosszon szól, hangzik, válaszol

rezonátor hangdoboz; együttrezgő tárgy, test, *mely a környezet bizonyos rezgéseit átveszi*
rezümé rövid összefoglalás, összegzés, áttekintés, tartalmi kivonat
rezi költség; üzemköltség, vállalkozás v. lakás üzemeltetési költségei: *munkabérek, lakbér, víz, villany, fűtés, gáz, távbeszélő, világháló*
rezsím uralom, (kormány)rendszer
rezsó, resó süti, melegítő
rébusz *fr* rejtvény, talány, fejtörő, nehezen érthető, rejtélyes beszéd
régens kormányzó, helytartó; *az uralkodó helyett az országot ideiglenesen irányító személy*
régió terület, tájegység ID, tájék, vidék, övezet, országrész, világrész, részterület, meghatározott területi egység; társadalmi osztály; légköri réteg
ribillió zajos jelenet, veszekedés, zúrzavar, zendülés, lázadás
rigid merev, kimért, feszes, hűvös, rideg, előírásos, szertartásos, hivatalos, katonás, szigorú
rigmus szösszenet, mókás mondóka
rigorizmus szigorítás U, szigorelv
rigorózus mereven szigorú, katonás, kemény
ring *ang* *ném* *fn* szorító (ökölvívásban); versenypálya; fogadáskötők elkerített helye a lóversenypályán; ármozgatás Bll; *vállalkozók megegyezése vmely áru árának ideiglenes felemelésére*
ringispit körhinta, ördögmalom, sergő
ringló dobzó N
riport helyszíni tudósítás, beszámoló, híradás, jelentés; *~alany* kérdezett, nyilatkozó PSz, a tudósítás főszereplője; *~er* (helyszíni) tudósító, hírmondó újságíró, kérdező, vitavezető
riposzt visszavágás, visszazúrás (vívásban); csattanós, gyors válasz
ritmika időértékrend, időértéktan; ütemezés, ütemképlet, ütemrend(szer)
ritmikus hangidomos; szabályos ütemű hangsor, mozgás
ritmus lüktetés, dobogás, (szív)verés, ütem; időbeli szabályos váltakozás, ismétlődés; *műv* szabályos ismétlődés; *hasonló v. azonos elemek ismétlődéséből eredő tagozódás*
rituále szertartás, szertartáskönyv
rituális szertartásos, szertartási; vallási előírásoknak, szertartásoknak megfelelő
rivalizál vetélkedik, verseng
rivalis vetélytárs, versenytárs, ellentárs TG
rizikó kockázat, veszély; *~mentes* kockázatmentes
rizotto rizsfőttés
rítus közösségi, vallási szertartás rendje; bevett, szinte szertartásos szokás
roadshow *ang* *fn* vándor színtársulat szabadtéri előadása; országjáró, népszerűsítő körút
robot gépember; kötelező munka, jobbagymunka (hűbérrendszerben), kényszermunka; fárasztó, nehéz és egyhangú munka
robosztus erős, erőteljes, csupa erő, edzett, izmos, markos, vállas, oszlopos, nagy, megtermett, keménykötésű, tagbaszakadt
rokołya (<*Rock* *ném*) szoknya
rolád ételtekeres
roló redőny (ajtón, ablakon)
roma cigány, cigány férfi
romanticizmus, romantika; *uralkodó szépirodalmi és művészeti irányzat a 19. század elejétől*
romanticizmus álmodozás, rajongás, önámító lelkesedés vmiért, nagy érzések iránti vonzódás-
romantikus ábrándos, álmodozó, hangulatos, mesés, regényes, érzelmekre ható, nagy tettekért lelkesedő
románe szabadon írt érzelmes, elbeszélő dal v. kisebb költemény; szerelmi ügy, kaland
rotáció körforgás, forgás, forgatás; szolgálati, ügyeleti rend
royalista királyhű, királyhitű, király követő; *a királyság visszaállítását szorgalmazó*
rozetta rózsa alakú, sokszögű díszítőelem
ródli szán, szánka, szánkó
rögbi → rugby

röntgen átfény ML; ~~ez~~ átfényel ML, átvilágít átlátszatlan anyagot, élő testet
rubeóla rózsahimlő, vöröshimlő
rugby, rögbi angol eredetű labdajáték; rúgdbejáték MI, tolongó MI
rum nádszesz, cukornádszesz
rumli felfordulás, rendetlenség, kavarodás, zúrzavar
rusztikus egyszerű, falusias, paraszti; faragatlan, darabos, műveletlen
rutin gyakorlat, jártasság, ügyesség
rúzs *rouge fr* pirosító, ajakpirosító, ajakír, szájfesték, kendeipír
rüsz lábhat ML, a lábfej felső része; cipőszád; állvány